

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
KONUK BİLİM İNSANI, DOKTORA SONRASI ARAŞTIRMACI VE LİSANSÜSTÜ
ZİYARETÇİ ARAŞTIRMACI PROGRAMI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Temel İlkeler

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Üniversite bünyesinde yürütülen Doktora Sonrası Araştırmacı, Konuk Bilim İnsanı Programı ve Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacı Programı'nın uygulama usul ve esaslarını düzenlemektir.

(2) Bu Yönerge, Üniversitede aşağıdaki tanımlara göre çalışmalarını gerçekleştirecek Doktora Sonrası Araştırmacı, Konuk Bilim İnsanı ve Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacı kategorisinde yer alan araştırmacıları kapsar.

- a) Üniversitede yürütülen araştırma projelerinde Doktora Sonrası Araştırmacı olarak görev alacak araştırmacılar,
- b) Üniversitedeki bir öğretim üyesinin daveti üzerine, Konuk Bilim İnsanı olarak Üniversitede araştırma/ortaklık yapacak araştırmacılar,
- c) Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacı olarak Üniversitede araştırma yapacak araştırmacılar.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) **Araştırmalar Koordinatörlüğü:** Araştırmacıların ilgili programa başvuru, kabul ve uygulamayla ilgili süreçlerini izleyen Orta Doğu Teknik Üniversitesi Araştırmalar Koordinatörlüğü'nü,
 - b) **Danışman:** Üniversitede kadrolu çalışan, Üniversiteye gelen araştırmacılara danışmanlık ve rehberlik hizmetini yürütmeyi kabul eden öğretim üyesini,
 - c) **Doktora Sonrası Araştırmacı:** Üniversitede bir öğretim üyesinin gözetiminde doktora sonrası araştırma yapmayı planlayan doktora derecesine sahip araştırmacıları,
 - ç) **Konuk Bilim İnsanı:** Üniversitede bir öğretim üyesinin daveti üzerine yurtiçi veya yurtdışındaki herhangi bir üniversiteden gelecek doktora derecesine sahip öğretim elemanı araştırmacıları,
 - d) **Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacı:** Yurtiçi veya yurtdışındaki herhangi bir üniversitede lisansüstü eğitim alan veya lisansüstü eğitimini tamamlamış doktora derecesine sahip olmayan araştırmacıları,
 - e) **Program:** Orta Doğu Teknik Üniversitesi Doktora Sonrası Araştırmacı, Konuk Bilim İnsanı Programını ve Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacı Programını,
 - f) **Rektörlük:** Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'nü,
 - g) **Senato:** Orta Doğu Teknik Üniversitesi Senatosu'nu,
 - ğ) **Üniversite:** Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ni,
- ifade eder

Temel İlkeler

MADDE 3- (1) Program, aşağıda sıralanan temel ilkeler çerçevesinde yürütülür:

- a) Program, doktora sonrası araştırmacıların, konuk bilim insanlarının veya lisansüstü ziyaretçi araştırmacıların alanında uzmanlaşmış Üniversite öğretim üyeleri ile ortak araştırmalar yapmasını teşvik etmeyi ve bilimsel etkileşimi artırmayı amaçlamaktadır.
- b) Programa kabul edilen Doktora Sonrası Araştırmacı, Konuk Bilim İnsanı ve Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacının yurtiçinde bir üniversitede öğretim elemanı ya da bir kamu veya özel kurumda görev yapıyor/eğitim görüyor olması durumunda geçici süreyle Üniversitede görevlendirilmesi prensibine dayanır.
- c) Üniversitede tam zamanlı kadroda bulunan akademik/idari personel Programa dahil olamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru Süreci ve Sorumluluklar

Başvuru Süreci

MADDE 4- (1) Doktora Sonrası Araştırmacı olarak görevlendirilecek adaylar, doktora derecesinin alındığı tarihi izleyen 7 (yedi) yıl içerisinde başvuru yapabilirler. Belirtilen süre içinde kadın araştırmacının doğum iznine ayrılması durumunda her doğum için bu süreye 1 (bir) yıl ilave edilir.

(2) Konuk Bilim İnsanı olarak görevlendirilecek aday için doktora derecesinin alınmasından sonrasına ilişkin herhangi bir süre sınırı bulunmamaktadır.

(3) Doktora Sonrası Araştırmacının Üniversitedeki araştırma faaliyetlerine katılabilmesi ve ziyaretçi araştırmacılara verilen haklardan faydalanabilmesi için; Üniversitede görev yapan bir öğretim üyesinin araştırmacıya danışmanlık yapmayı kabul ederek Üniversiteye davet etmesi ve öğretim üyesi ile adayın birlikte hazırlayacakları doktora sonrası araştırma başvurusunun kabul edilmesi gerekir.

(4) Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacının Üniversitedeki araştırma faaliyetlerine katılabilmesi ve ziyaretçi araştırmacılara verilen haklardan faydalanabilmesi için; Üniversitede görev yapan bir öğretim üyesinin araştırmacıya danışmanlık yapmayı kabul etmesi ve öğretim üyesi ile adayın birlikte hazırlayacakları lisansüstü araştırma başvurusunun kabul edilmesi gerekir.

(5) TÜBİTAK BİDEB Yurt içi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı, TÜBİTAK BİDEB Konuk veya Akademik İzinli (Sabbatical) Bilim İnsanı Destekleme Programı ve TÜBİTAK Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı kapsamında burs alan adaylar ile TÜBİTAK ARDEB/TEYDEB programlarında desteklenmiş projelerde doktora sonrası araştırmacı olarak çalışacak bursiyerlerden Program başvuru koşullarını sağlayan adaylar da Program kapsamında görevlendirilebilir. Bu adaylar için, Üniversitede gerçekleştirecekleri çalışmanın süresi, alınan burs/proje süresine bağlı olarak belirlenir.

MADDE 5- (1) Doktora Sonrası Araştırmacı/Konuk Bilim İnsanı yurtiçinde bir üniversitede öğretim elemanı değilse ya da bir kamu veya özel kurumda görev yapmıyorsa Danışman/Davet Eden Öğretim Üyesi, Doktora Sonrası Araştırmacının/Konuk Bilim İnsanın çalışacağı araştırma projesi ile ilgili “Araştırma Öneri Formu”nu ilgili Bölüm Başkanı/Enstitü Ana Bilim Dalı Başkanı/Merkez Müdürü ile Dekan/Enstitü Müdürü Araştırmalar Koordinatörlüğü’ne iletir. Doktora Sonrası Araştırmacının/Konuk Bilim İnsanın yurtiçinde bir üniversitede öğretim elemanı olmaması ya da bir kamu veya özel kurumda görev yapmıyor olması durumunda Doktora Sonrası Araştırmacı/Konuk Bilim İnsanı, Rektörlük onayıyla Üniversitede araştırma faaliyetlerine başlar.

(2) Doktora Sonrası Araştırmacının/Konuk Bilim İnsanın yurtiçinde bir üniversitede öğretim elemanı olması ya da bir kamu veya özel kurumda görev yapıyor olması durumunda Rektörlük, başvuru belgeleri ile birlikte Doktora Sonrası Araştırmacının/Konuk Bilim İnsanın başvurusunda belirtilen süreler için kadrosunun bulunduğu üniversite veya kurumdan resmi yazı ile Üniversitede görevlendirilmesini talep eder.

(3) Lisansüstü ziyaretçi araştırmacıya danışmanlık yapan öğretim üyesi, araştırmacının çalışacağı araştırma projesi ile ilgili “Araştırma Öneri Formu”nu ilgili Bölüm Başkanı/Enstitü Ana Bilim Dalı Başkanı/Merkez Müdürü ile Dekan/Enstitü Müdürü Araştırmalar Koordinatörlüğü’ne iletir.

Sorumluluklar

MADDE 6- (1) Program kapsamında görev alacak Danışman/Davet Eden Öğretim Üyesinin sorumlulukları şunlardır:

a) Program kapsamında görev alacak Danışman/Davet Eden Öğretim Üyesi başvuru sürecini başlatmak ve takip etmekle yükümlüdür.

b) Program kapsamında görev alacak Danışman/Davet Eden Öğretim Üyesi, laboratuvar ortamında çalışması gereken Doktora Sonrası Araştırmacının/Konuk Bilim İnsanın/Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacının Laboratuvar Güvenliği Eğitimi almasını ve araştırmacıların eğitimi tamamladığına dair bir taahhütname imzalamasını sağlamakla yükümlüdür.

c) Danışman/Davet Eden Öğretim Üyesi bağlı bulunduğu Bölüm/Enstitü/Ana Bilim Dalı/Merkez aracılığı ile Program ile ilgili her türlü talebini Araştırmalar Koordinatörlüğü’ne bildirecektir.

ç) Doktora Sonrası Araştırmacının/Konuk Bilim İnsanın/Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacının çalışmaları sırasında ihtiyaç duyduğu laboratuvar altyapısı ve sarf malzemelerinin temini Danışman/Davet Eden Öğretim Üyesinin sorumluluğundadır. Program kapsamında araştırma fonu ile gelen araştırmacıların proje harcamaları ve demirbaş kayıtlarının gerçekleştirilmesi Danışmanın/Davet Eden Öğretim Üyesinin sorumluluğundadır.

d) Doktora Sonrası Araştırmacının/Konuk Bilim İnsanın/Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacının görevlendirme süresinden önce ayrılması durumunda, Danışman/Davet Eden Öğretim Üyesi ilgili birim aracılığı ile Araştırmalar Koordinatörlüğü’ne bilgi vermekle yükümlüdür.

(2) Doktora Sonrası Araştırmacının/Konuk Bilim İnsanın/Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacının sorumlulukları şunlardır:

a) Doktora Sonrası Araştırmacı/Konuk Bilim İnsanı/Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacı, Üniversitenin kuralları ve yönetmeliklerine uymak zorundadır.

b) Doktora Sonrası Araştırmacı/Konuk Bilim İnsanı/Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacı, Danışman/Davet Eden Öğretim Üyesi ile birlikte hazırladığı iş planına göre çalışmalarını sürdürmekle yükümlüdür.

c) Doktora Sonrası Araştırmacının/Konuk Bilim İnsanın/ Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacının yapacağı akademik yayınlarda araştırmacının, çalışmanın yapıldığı kurum olarak Üniversitenin belirtmesi zorunludur. Talep etmeleri durumunda kendi kurum veya üniversitesini de ekleyebilirler.

ç) Çalışmanın sonucunda patent, faydalı model, endüstriyel tasarım ve know-how gibi fikri bir hakkın konusunu oluşturabilecek ürünlerin ortaya çıkması halinde, Üniversite öğretim elemanları için geçerli olan yükümlülükler Doktora Sonrası Araştırmacı/Konuk Bilim İnsanı/ Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacı için de geçerlidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

MADDE 7- (1) Araştırmacıların danışman değişikliği talep etmesi durumunda, bu talebini gerekçeleriyle birlikte bağlı olduğu birim (Bölüm/Enstitü/Ana Bilim Dalı/Merkez) aracılığı ile Araştırmalar Koordinatörlüğü'ne yazılı olarak iletir. Bununla birlikte, Danışman da Araştırmacı ile çalışmak istemiyorsa Danışmandan da yazılı bir talep alınarak Program kapsamındaki görevlendirmenin sonlandırılması için gerekli işlemler başlatılır. Araştırmacının başka bir danışmanla çalışmayı talep etmesi durumunda Programa ilişkin başvuru ve değerlendirme süreçleri yeniden başlatılır.

MADDE 8- (1) Doktora Sonrası Araştırmacısına/Konuk Bilim İnsanına/Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacıya **Ziyaretçi Araştırmacı Personel** Kimlik Kartı verilir. Doktora Sonrası Araştırmacı/Konuk Bilim İnsanı/Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacı yemekhane, kütüphane, e-posta, ODTÜ-pass, taşıtı pulu ve spor hizmetlerinden Ziyaretçi Araştırmacı kategorisinde faydalanır.

(2) Yurtdışından gelecek olan Doktora Sonrası Araştırmacı/Konuk Bilim İnsanı/Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacıların Sağlık Sigorta Belgesine sahip olmaları gerekmektedir.

(3) Doktora Sonrası Araştırmacıya/Konuk Bilim İnsanı/ Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacıya sunulacak konukevi ve misafirhane imkânları Üniversitenin imkânlarıyla sınırlıdır. Konukevi ve misafirhane başvurusu Bölüm/Enstitü/Ana Bilim Dalı/Merkez aracılığı ile yapılır.

(4) Doktora Sonrası Araştırmacı/Konuk Bilim İnsanı/Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacı görev süresi sonunda Ziyaretçi Araştırmacı Personel Kimlik Kartını bölüm aracılığı ile Araştırmalar Koordinatörlüğü'ne teslim etmelidir.

MADDE 9- (1) Program kapsamında yapılacak görevlendirmeler araştırma önerisinde belirtilen projenin süresi ile sınırlıdır. Araştırmanın 3 (üç) yıl içerisinde tamamlanmaması durumunda, 3 (üç) yılın sonunda görevlendirmenin süresi 1 (bir) yıl uzatılabilir.

MADDE 10- (1) Program kapsamına giren ve ders vermeyecek veya görevlendirme süresi 2 (iki) yılı geçmeyecek yabancı uyruklu Doktora Sonrası Araştırmacı/Konuk Bilim İnsanı/ Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacı, ikamet izinleri için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, E-Muafiyet Sistemi üzerinden bizzat başvuru yapacaktır. Başvuru için adayın ne kapsamda araştırma yapacağı, hangi akademisyen ile çalışmalar yapacağı, araştırmanın başlama ve bitiş tarihleri vb. bilgilerin yer aldığı resmî onaylı belge Araştırmalar Koordinatörlüğü tarafından hazırlanacaktır. Ders verecek veya süresi 2 yılı geçecek yabancı uyruklu Doktora Sonrası Araştırmacının/Konuk Bilim İnsanın (Yabancı Uyruklu Misafir Öğretim Elemanı¹) Personel Daire Başkanlığı aracılığı ile Yüksek Öğretim Kurumuna yazı ile bildirilmesi gerekmektedir.

MADDE 11- (1) Üniversitemize **3 (üç) aydan kısa süreli ziyaret gerçekleştirecek** olan Konuk Bilim İnsanlarının ve Lisansüstü Ziyaretçi Araştırmacıların **kimlik işlemleri** Genel Sekreterlik tarafından yürütülür.

¹ Yabancı Uyruklu Misafir Öğretim Elemanlarının görevlendirilmeleri “Konuk Bilim İnsanı” olarak yapılacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

MADDE 11- (1) 06/04/2023 tarihli “Orta Doğu Teknik Üniversitesi Doktora Sonrası Araştırmacı Yönergesi (DOSAP-B)” ile “Orta Doğu Teknik Üniversitesi Doktora Sonrası Araştırmacı Yönergesi (DOSAP-C)” yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12- (1) Bu Yönerge, 11/11/2025 tarihinde ODTÜ Senatosu tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

MADDE 13- (1) Bu Yönerge hükümlerini ODTÜ Rektörü yürütür.